

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvcvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. De tempore quo iacuit in sepulchro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](#)

pulcro resurrexit virtute diuina, quæ nullis terminis coarctatur. Et ideo hoc, quod a sepulcro surrexit, sufficiens argumentum fuit; quod homines erant resuscitandi virtute diuina non solum de sepulchris, sed etiam de quibuscumque cineribus.

Super Questionis quinquagesima primæ Articulum tertium.

N corpora una cōclusio: Conueniens fuit quod Christus duabus noctibus & una die esset in sepulcro, Probatur: em pas, quo Christus iacet in sepulcro, effectum mortis eius repræsentat: sed effectus est duplex, nostra mors tenebrosa destruxta, & ipsa mors eius lax est causa. ego conuenienter una die & duabus noctibus manifit in sepulcro. Omnia clara sunt.

Inferius: q. 52. art. 4. cor. & qu. 3. art. 2. cor. & opt. 3. cap. 2. & 3. & op. 60. c. 1. l. 1. Eccl. 1. cor. 1. l.

Hom. 31. in euangelio. de clinando ad fin.

Inferius: q. 52. art. 4. cor. & qu. 3. art. 2. cor. & opt. 3. cap. 2. & 3. & op. 60. c. 1. l. 1. Eccl. 1. cor. 1. l.

Art. 6. q. præc.

Inferius: q. 13. art. 10. 4.

ARTICULUS III.

Vtrum Christus fuerit in sepulcro solum una die, & duabus noctibus.

DEVERTUM sic proceditur. **A**VRUM Christus non fuerit in sepulcro solum una die, & duabus noctibus. Dicit enim ipse Marth. 12. Sicut fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus & tribus noctibus, ita Filius hominis erit in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus: sed in corde terræ fuit in sepulcro existens, non igitur fuit in sepulcro solum una die & duabus noctibus.

T2 Præt. Greg. * dicit in Hom. Paschali, q. sicut Samson abstulit media nocte portas Gaza, ita Christus media nocte auferens Christum surrexit tenebris in mane uel circa, & inde die resurrectionis dñe Domincum nominauit, elid omnes nouitates præsumptionis hoc in cubium reuocare, & expone. **E**t uigilias suo Testim. Et proprie tales non audiendi, sed uirandi sunt a plus Ecclesiæ auribus.

In eadem r̄fōne aduerte nouit, q. quilibet trium naturalium dierum mortis Christi, numeratur, accipiendo noctem pro prima parte eius: sexta feria. n. incipit a nocte terminante diem Louis. & similiter sabbathum incipit a nocte terminante feriam sextam, & similiter Dñica incipit a nocte in qua Chrs. surrexit. Dies vero creationis mundi numerantur, incipiendo a die ut a prima parte, ita q. mane incipit dies, & durat usque ad alud mane exclusive: secunda si quidem pars eius est nox. Et hoc notatur, quum dñ factum est vespere & mane dies unusa termino, n. lucis diurnæ dixit, Et factum est vespere: & a termino nocturnarum tenebrarum subiunxit, & mane: ita q. ipse ordo numerandi manifestat

SED CONTRA est, quod sicut Augustinus * dicit in 4. de Trin. ac vespere sepultura usq; ad diluculum resurrectionis triginta fact horæ sunt, idest nox tota cum die tota & nocte tota.

RESPON. Dicendum, quod ipsum tempus, quo Christus in sepulcro māsit, effectum mortis eius repræsentat. Dicatum est autem supra, * quod per mortem Christi liberati sumus a duplice morte, scilicet a morte animæ & a morte corporis, & hoc significatur per duas noctes, quibus Christus in sepulcro permanit: mors autem eius, quia non fuit ex peccato proueniens, sed ex charitate suscepta, non habuit rationem noctis, sed diei, & ideo significatur per diem integrum, quo Christus fuit in sepulcro. & sic conueniens fuit, quod Christus una die & duabus noctibus esset in sepulcro.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sicut August. * dicit in lib. de consensu euangelistarum, quidam modum loquutionis

Fscripture nescientes, noctem voluerunt annumerare tres illas horas à sexta vñquead nonam, quibus sol obscuratus est, & die, tres horas alias, quibus iterum terris est redditus, id est a nona vñque ad Occasum: sequitur. **n.** nox futuri sabbathi, qua cum suo die computata erunt iā duæ noctes & duo dies. Post sabbathum autem sequitur nox primi sabbathi, id est illucescentis diei dominici, in qua tunc Dominus resurrexit, & ita adhuc non constabit ratio trium dierum, & trium noctium. Restat ergo, ut hoc inueniatur, illo scripturam vñstato loquendi modo, quo a parte totum intelligitur, ita scilicet quod unam noctem, & unam diem accipiamus pro uno die naturali. Et sic primus dies computatur ab extrema parte sui, qua Christus in sexta feria est mortuus & sepultus: secundus autem dies est integer cum 24. horis nocturnis & diurnis, nox autem leuens pertinet ad tertium diem: sicutenim primi dies propter futurum hominis lapsum, a luce in noctem, ita isti propter hominis reparationem, atenebris computantur in lucem.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut August. * dicit in 4. de Trinitat. Christus in diluculo resurrexit, in quo aliiquid lucis apparet, & adhuc tamen aliquid remanet tenebrarum noctis: vnde de mulieribus dicitur, Ioan. 20. quod cum adhuc essent tenebrae, uenerunt ad monumentum. Ratione ergo harum tenebrarum Gregor. * dicit Christum medianam nocte surrexisse: non quidem diuina nocte in duas partes æquales, sed infra ipsam noctem: illud enim diluculum, & pars noctis pars diei dici potest propter conuenientiam, quam cum utroque habeat.

AD TERTIUM dicendum, quod intantum lux in morte Christi præualuit (quæ significatur per unam diem) quod tenebras diuarum noctium, id est duplicitis mortis nostræ removit, ut dictum est.

QVAESTIO LII.

De descensu Christi ad inferos, in oculo articulos diuinis.

DINDE considerandum est de descensu Christi ad inferos.

Et Circa hoc queruntur oculi.

Trimo, Vtrum fuerit conueniens Christum ad inferos descendere.

Secundo, in quem infernum descendere.

Tertio, Vtrum totus fuerit in inferno.

Quarto, Vtrum aliquam moram ibi traxerit,

lucis prior tenebris computata. Ratio autem horum contrariorum ordinum in litera hac redditur statim clara.

In r̄fōne ad ultimum percipie nocte, q. sicut dicimus, media uita in morte sumus, & p. ea limitamus nos, quasi diuidamus uitam in duas partes æquales, & militari gesta, inclu die dicimus facta me dia die: & submeritos in mari dicimus in medio mari submeritos, non diuidendo in duas partes æquales: ita relirectionē in quacumque parte noctis factam, dicimus media nocte factam ab aliis diuino noctis in duas partes æquales.

ta feria est mortuus & sepultus: secundus autem dies est integer cum 24. horis nocturnis & diurnis, nox autem leuens pertinet ad tertium diem: sicutenim primi dies propter futurum hominis lapsum, a luce in noctem, ita isti propter hominis reparationem, atenebris computantur in lucem.

AD SECUNDUM dicendum, quod sicut August. * dicit in 4. de Trinitat. Christus in diluculo resurrexit, in quo aliiquid lucis apparet, & adhuc tamen aliquid remanet tenebrarum noctis: vnde de mulieribus dicitur, Ioan. 20. quod cum adhuc essent tenebrae, uenerunt ad monumentum. Ratione ergo harum tenebrarum Gregor. * dicit Christum medianam nocte surrexisse: non quidem diuina nocte in duas partes æquales, sed infra ipsam noctem: illud enim diluculum, & pars noctis pars diei dici potest propter conuenientiam, quam cum utroque habeat.

AD TERTIUM dicendum, quod intantum lux in morte Christi præualuit (quæ significatur per unam diem) quod tenebras diuarum noctium, id est duplicitis mortis nostræ removit, ut dictum est.

Super Questionis quinquagesima secunda Articulum primū.

Titulus clarus: In corpore, una conclusio: Cœnientes fuit Christus ad inferos delatus, Probatur triplex, Prima rō cōpletur ex r̄fōne ad pri mū. Secunda rō, com pletus ex r̄fōne ad fin., R̄fōne ad tertium de motu Angelorum sat in Comment. i. partis tractata est.

Super